

Rejseindtryk fra COSTA RICA November – december 2015

Efter mange forberedelser med læsning af fuglebøger og trip reports og med forventningerne på højeste blus fløj vi til Madrid. Her havde vi fundet *Melia Barajas* tæt på lufthavnen. Ved indcheckning fik vi en voucher til baren, tak for det, den blev straks omsat til clubsandwich og øl.

Lørdag morgen tog vi med hotelbussen tilbage til lufthavnen. Lang kø ved indcheckning, så en flink dame åbnede for snorene og gik forrest på ægte chartermåner med "follow me" til en række ledige pulter hvor vi hurtigt fik afleveret vores bagage. Så skulle vi en tur med toget ud til terminal 4S, hvor den store Airbus ventede på os.

Ca. 8.700 km og 10½ senere ankom vi til San Jose i Costa Rica. Den lange kø i immigration blev afviklet relativt hurtigt og vi ventede da heller ikke specielt længe på bagagen, som efterfølgende skulle scannes inden de slap os løs.

Mange mennesker udenfor arrivals, men vi fandt repræsentanten for *Europcar*, som fortalte at der ville gå lidt tid inden shuttlebussen kom efter os. Første fugleagttagelse var **Great-Tailed Crackle**, hvis fløjt gav genlyd mellem lufthavnens betonbygninger.

På *Europcar's* kontor var der bare tre foran os i køen. Alligevel tog det to stive timer at komme frem til skranken og få udleveret vores bil, en Toyota RAV 4x4. GPS'en havde haft god tid til at finde vores position, så den ledte os rundt om lufthavnen og fandt *El Rodeo Hotel & Steakhouse*. Vi blev hurtigt checket ind og fik så lige lidt mad inden vi faldt i søvn kl. ca. 21 lokal tid. Vores indre europæiske ur var omkring 04 om morgenen.

Vi fik sovet rimeligt godt igennem og var så klar til at begynde på det Costa Ricanske eventyr.

Det startede godt med morgenmad. Vi kunne lige så godt straks vænne os til ris og bønner.

Great Kiscadee og **Rufous-Naped Wren** forsøgte at stjæle opmærksomheden.

På vejen ud af San Jose fandt vi en ATM og fik nogle Colones, som supplement til de medbragte Dollars.

Vi ville også gerne købe lidt ind og fra motorvejen så vi flere skilte for Walmart og MegaSuper. Ved Cartago bad vi EZFind, som den lokale GPS-leverandør hedder, om at finde en Walmart. Det lykkedes og vi fik handlet vand, brød, bananer, øl, kiks, vin og en lille flaske *Flor de Cana* (den bedste rom, som kan fås i Costa Rica. - Den er fra Nicaragua!!). I Savegre Valley, hvor vi skulle hen er der ingen indkøbsmuligheder.

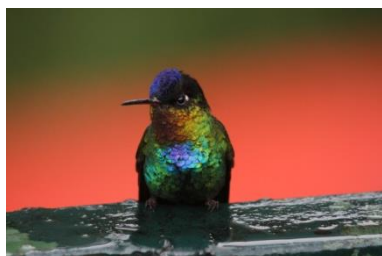
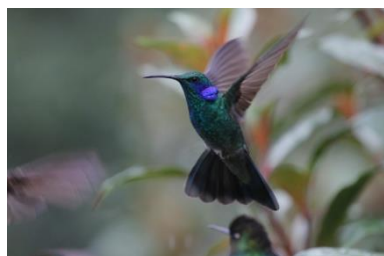

Efter indkøbene fortsatte vi op i højlandet ad den Centralamerikanske Highway (Den hedder CR2 syd for San José).

Det var nu begyndt at regne og skyerne lå tungt omkring os. Vi blev stoppet i en politikontrol, men efter at mit danske kørekort var gået på omgang mellem betjentene, fik vi lov til at køre videre.

Det var ved at være tid for frokost, så vi forlod hovedvejen og kørte de 800 meter til *Paraiso Quetzal*, som er beskrevet i rapporter og guidebøger.

De havde travlt med et selskab så vi måtte vente lidt inden de kunne tage sig af os. I ventetiden kunne vi jo kigge på deres Hummingbird feeders, ja tak, det vil vi da gerne.

Så fik vi lige en introduktion til hvad der venter os. **Fiery-Throated** -, **Magnificent**- og **Scintillant Hummingbird**, **Green Violetear** plus **Collared Redstart** og **Flame-Throated Warbler**, en af de mange fugle som er endemiske for Costa Rica. Da maden var klar var det svært at forlade de mange "hummers" og da vi havde spist færdig måtte vi lige kigge igen.

10 km. længere fremme ad hovedvejen drejer man fra mod San Gerardo de Dota i Savegre Valley.

Det gik meget kraftigt nedad med hårnålesving. På et tidspunkt blev vi holdt tilbage. Den kraftige regn havde gjort vejen til et mudderælte og en bus på vej op ad dalen var kørt fast. Vi kunne godt komme forbi den, men lidt længere fremme var der kaos.

Nogle lokale mænd var yderst effektive og fik gjort plads. De spurgte til om vores bil var 4x4. Det kunne vi bekræfte, så efter nogle gode råd kunne vi snegle os i 1. gear langs med den lange kø, som ventede på at komme op. Puh ha. Vi kom ned i dalen og kørte langs Savegre River hen til *Savegre Mountain Hotel*.

Vel installeret gik vi straks på opdagelse.

Ved de forskellige feeders og i haven var der masser af fugle. **Silver-Throated**-, **Flame-Coloured**- og **Blue-Grey Tanager**, **Slaty Flowerpiercer**, **Long-Tailed-Silky-Flycatcher**, **Yellow-Bellied Siskin**, **Yellow-Tighted Finch**, **Sooty-Caped Chlorospingus** og **Elegant Euphonia**. Samt nogle "hummers": **White-Throated Mountain Gem**, **Stribed-Tailed Hummingbird** og **Green Violetear**. **Rufous-Collared Sparrow** er overalt. **Grey-Breasted Wood-Wren** fløjter lystigt.

Da det blev mørkt gik vi i baren, som reklamerede med "Happy Hour x 2". Det betød, at når man var færdig med sin drink, kom bartenderen straks med en ny af samme slags på huset. Det kan man godt blive lidt snaldret af!

Næste morgen nåede vi en tur op ad bjergvejen bag lodgen mens solen stod op. En flok **Sulphur-Winged Parakeet** fløj larmende over dalen. Ellers ikke så meget at se bortset fra **Black-Faced Solitaire** og **Mountain Thrush**.

Efter morgenmaden brugte vi lidt tid omkring feederne. **Acorn Woodpecker** kom forbi.

Derefter besluttede vi at gå ud til The Waterfalls. Det er en tur på vel 3 kilometer til det vandfald længst væk. Vi var ikke kommet ret langt før det begyndte at regne. På med regntøjet og kameraet ned i den vandtætte rygsæk. Efter lidt tid holdt regnen op, men det var bare en kort pause før den begyndte igen med fornyet styrke. Det var en krævende tur op og ned over klipper og træstammer.

Og over floden flere gange, bl. a. via en gyngende hængebro. Nå, men det lykkedes da at komme helt ud til vandfaldet og det var flot - og vådt! Kamera og telefoner forblev pakket ned.

Der var flot langs floden.

På vejen tilbage så vi en **Black Guan**.

Resten af dagen var kom der heftige byger, så vi lavede kun korte udflugter fra vores værelse.

Fuglene var dog aktive alligevel.

Ruddy Treerunner og **Spot-Crowned Woodcreeper** kom på listen.

Tidligt i seng for vi skulle tidligt op næste morgen.

Nu var det blevet tirsdag den 24. november. Uret ringede klokken 04.30 og en time senere mødtes vi med Raul. Han er fugleguide og skulle vise sig at være et yderst behageligt bekendtskab. Vi kørte et par kilometer tilbage i dalen inden han parkerede i vejsiden. Dette skulle være stedet. Forventningsfulde hoppede vi ud og kigge op i det store træ foran os. Og ja, den var god nok.

Resplendent Quetzal, 1 hun og 2 hanner. Vi nød dem, mens de bevægede sig rundt i området og ind imellem snupede en avocado. En fantastisk fugl, der stod højt på ønskelisten.

Raul kunne noget med at

fotografere med vores mobiltelefoner gennem spotting-scopet. Det er nu ikke billederne ovenfor.

Vi kørte tilbage til hotellet og spiste morgenmad, hvorefter vi gik på opdagelse med Raul. Først i egeskoven tæt på hotellet. Der var nok at se på. Bl. a. **Collared Trogon**, **Spotted Wood Quail**, **Golden-Winged -**, **Tennessee -**, **Black-Checked-** og **Wilson's Warbler**. Så fortsatte vi lidt op ad skråningen. Her så vi **Spangel-Cheeked Tanager**, **Ruddy Pigeon**, **Black-Capped Flycatcher** og **Yellow-Fronted Grassquit**.

Tilbage ned til floden i håbet om at finde American Dipper. Den blev kun hørt. Til gengæld så vi **Torrent Tyrannulet**, **Louisiana Waterthrush**, **Summer Tanager** og ikke mindst **Green-Fronted Lancetbill**. Næbbet på denne lille hummer er lige så langt som kroppen.

Efter fem flotte timer med sol og en lang fugleliste sagde vi mange tak til Raul.

Inden vi skiltes spurgte Lisbeth lidt ængsteligt til om han kendte noget til vejens tilstand efter søndagens mudderbad. Han kunne fortælle, at der skulle være et stort terrænløb i dalen om et par uger, og mange var kørt ud for at træne på ruten. De ekstraordinært mange biler og regnvejret havde ødelagt vejen. Man havde haft en maskine ude for at reparere og nu var vejen fin igen.

Så bestilte vi sandwich i restauranten og tog dem med hjem til værelset. Her fordøjede vi formiddagens mange indtryk på bænken udenfor.

Eftermiddagen gik med at kigge lidt i haven.
Der blev tid til lidt flere Hummer-fotos.

White-Naped Brush Finch var også ny.

Dagen blev rundet af med Margarita'er og hvidløgsbrød, som herovre er tortillas.

Efter tre nætter var det tid at sige farvel til Savegre Valley. Vi afregnede på hotellet og kørte op ad dalen på en fin nyrenoveret vej.

I tåge og regn fortsatte vi opad ca. 9 km. Kort efter 89 km.-stenen går der en vej fra til højre. Den tog vi og efter yderligere et par kilometers opstigning kom vi op til et område med en masse radiomaster, *Cerro de la Muerte*, ca. 3.450 m.o.h.

Vi stillede bilen og gik rundt i området. Skyernes regntåge fortættede når den ramte os. Temperaturen var 9°C. Heroppe er der nogle få fuglearter, som foretrækker at opholde sig. Det lykkedes at finde **Volcano Junco** og **Volcano Hummingbird**, mens Timberline Wren ikke ville medvirke i morgens show.

Nede på hovedvejen fortsatte vi det korte stykke hen til *Georgina's Café*. Her fik vi bekræftet at Costa Ricanerne også kan bage kager til kaffen. Hummingbird-feederne er placeret lige udenfor vinduerne. Her var også **Volcano** -, samt **Fiery-Throated** – og **Magnificent Hummingbird**. Lisbeth skulle lige checke op på en drossel, som hoppede nede i græsset. Det var **Large-Footed Finch**. Vi have læst at den skulle findes nede i skoven, men vi behøvede ikke gå ud i regnen.

Næste stop var *Mirador del Valle General*. Vi kunne ikke drikke mere kaffe, så vi købte et par cola'er og gik ud på terrassen, hvor vi stod højt og kiggede ned på bevoksningen. Her så vi den første **Violet Sabrewing**. Det puslede hele tiden i bladene og på jorden. Vi kunne bestemme **Cherrie Tanager**, **Scarlet-Tighed Dacnis**, **Townsend's Warbler**, **Grey-Necked Wood-Rail** samt den flotte **Chestnut-Capped Brush Finch**.

I San Isidro var temperaturen steget til 28°C. Godt med aircon i bilen. Vi forlod CR2 og kørte ned mod Stillehavskysten.

Vej 34, som løber langs kysten er en ganske fin vej. Landskabet er helt anderledes end inde i landet og det er andre fugle, som vi ser nu. **Anhinga**, **Ringed Kingfisher**, **Cattle** – og **Great Egret**.

I Parrita stoppede vi og spiste et par Burritos, mens de viste hele to Champions League-kampe på skærmene.

Vi nærmede os Jaco og fik det første kig til havet. Et par **Scarlet Macaw** fløj over vejen.

Da vi kørte over Tarcoles Rivier havde GPS'en lidt svært ved at finde *Cerro Lodge* og skiltningen var også dårlig, så vi måtte lige et par gange frem og tilbage, inden vi kom ud ad den rigtige vej.

Vi blev indlogeret i en flot bungalow med et imponerende badeværelse og fik dem til at kontakte Randall Ortega Chaves, så vi kunne blive briefet på morgendagens tur.

Torsdag morgen kørte vi i mørke fra Cerro Lodge kl. 05.00 med morgenmaden i en køletaske. På turen ned til hovedvejen så vi flere Common Parakeet. Forlygterne fik deres hvide vingefelter til at lyse op.

Ved indgangen til Carara National Park mødtes vi med *Randall Ortega Chaves*, en lille lokal smørtenor, med et, skulle det vise sig, stort ego. Men retfærdigvis skal det så siges, at han ved noget om fugle. Og han er desuden en dygtig fotograf.

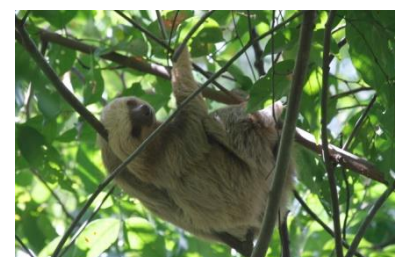
Vi kørte det korte stykke til Tarcoles og ned til floden. Her ventede en båd på os. Vi var bare os to, Randall og "Skipper". Først sejlede vi lidt op ad floden, inden vi vendte og sejlede med strømmen. Ved udløbet blev vi sat af på sandbankerne, så vi kunne kigge på terner og vadere. Derefter sejlede vi tilbage igen med en lille tur inde i mangroven. Undtagen Faciliated Tiger Heron og Black-Crowned Night Heron, så vi ALLE hejrene, inklusiv **Boat-Billed Heron**. Plus **Magnificent Fregatebird** og nogle store krokodiller.

Tilbage i bilen kørte vi mod Tarcoles. Her passerede vi også noget mangrove. Et par stop var meget produktive. Bl. a. **Panama-**, og **Northern-Scrub Flycatcher**, **Amazon Kingfisher** og **Mangrove Hummingbird**.

Så kørte vi til Jaco. På et resort med en golfbane fandt vi **Black-Bellied Whistling Duck** og **American Jacana** inden der kom en vagt og smed os ud.

Så stillede vi bilen og gik op i regnskoven på skråningen på den anden side af hovedvejen. Her lærte vi lidt om fuglekiggeri i trætoppene. Det startede med flotte **Red-Legged Honeycreeper** og **Riverside Wren**. Der var også en **Two-Toed Sloth**, en sjældenhed i denne del af Costa Rica. Vi gik op til et stykke skov, som var projekteret til at huse et bæredygtigt resort. Man var langt fremme i planerne, da krisen i 2008 fik det hele til at falde til jorden. Nu står nogle ufærdige bygninger noget umotiveret i regnskoven. Da vi gik ned ad bakken igen fandt vi **Chestnut-Mandible Toucan** og **Fiery-Billed Aracari**.

Dovendyret hang på samme sted, måske havde det blinket med øjnene siden vi passerede på vejen op.

I middagsheden er fuglene heller ikke så aktive. Vi opsøgte Gecko Bar og fik Casado med Pollo. Randall gik straks i gang med at uddele komplimenter til en lyshåret pige ved nabobordet. Hun var i selskab med en mand, som kunne være hendes far, hvilket han sikkert ikke var!

Så slappede vi lidt af i Randall's fine lejlighed inden vi skulle nå lidt mere birding.

Vi kørte ud til nogle rismarker nordøst for Jaco. En **Red-Breasted Blackbird** sad flot i en lille busk. Ude i risene gik nogle **Eastern Meadowlark**. Randall fløjtede en lyd og en af fuglene rejste hovedet op og tog sangkonkurrencen op med den ukendte rival.

Vi fortsatte yderligere et lille stykke ind i landet og stoppede på et sted, hvor man kunne overskue de flade marker med regnskoven på bakkerne bagved. I udkanten af markerne stod nogle træer. Her kom **Scarlet Macaw** flyvende ind og satte sig i det flotte eftermiddagslys. Det var flot. Vi nød dem i scopet, for desværre kom de ikke helt tæt på.

Efter en lang dag med Randall, hvor vi blev updated på hans projekter, ex-girlfriends og ubrugte skjorter i skabet, satte vi ham af i Jaco, inden vi i det tiltagende mørke kørte tilbage til *Cerro Lodge*, hvor vi var kl 18.

En lang, flot, varm (29-35°) og intens dag med mange nye arter.

Black Friday, den 28. november startede flot med høj sol og to **Scarlet Macaw**, som spiste nødder i træerne på lodgen. Der blev taget mange billeder. Men vi skulle se mange flere Macaws senere på dagen

Federico Ferraro, som ejer Cerro Lodge kom for at hilse på. Han foreslog, at vi skulle køre en tur videre ad vejen ned mod floden. Det prøvede vi og der var ganske rigtigt flot.

Derefter kørte vi over floden til *Carara National Park*. Vi gik de tre trail's ved Headquarters. Det er svært at kigge på fugle i den tætte vegetation i regnskoven. Det lykkedes da at se lidt forskelligt: **Pale-Billed Woodpecker, Amazon Kingfisher, Chestnut-Backed Antbird, Riverside Wren, Black-Hooded Antshrike, Chestnut-Mandible Toucan**. Vi så også den spøjse Helicopter Dragonfly og en guide fra en anden gruppe viste den sorte og grønne giftige frø.

Vores bil kørte fint, men der var begyndt at komme en gennemtrængende metallisk lyd fra et sted bagpå. Da vi forlod *Carara NP* var det rigtigt slemt. Den venlige dame i GPS'en fandt hurtigt nogle autoværksteder i Jaco-området. Det første så lidt primitivt ud, så vi fortsatte til *Pacific Fast Lube*. Lisbeth gik ind på kontoret og manden bag skrivebordet sprang op og viftede de andre kunder væk. Vi behøvede bare at rulle en meter inden han bad os køre bilen ind i "hallen", som var et tag på pæle uden vægge, man er vel i troperne. En donkraft under bilen og af med venstre baghjul. Nogle små sten havde fundet vej ind mellem bremseskiverne og noget afdækning. Ikke noget farligt, men det gav altså denne ubehagelige lyd. Han blæste så grundig med trykluft for at få alt snavs ud. På med hjulet igen. "Det koster ikke noget – fortsat god tur". De er altså flinke de Costa Ricanere, specielt når Lisbeth lige kan charme dem først.

Lidt indkøb i MaxiPali. Vi var lidt skuffede over udvalget.

Randall havde fortalt at lidt syd for Jaco er der et udsigtspunkt, hvor man kan kigge ud over Stillehavet. Her samles **Scarlet Macaw** hver eftermiddag. Det måtte vi naturligvis besøge. Og ganske rigtigt. Så var der Macaw-show. Papegøjerne fløj frem og tilbage mellem træerne langs kysten. Et imponerende show.

I aften ville vi køre hjem mens det stadig var lyst, så vi droppede et besøg ved rismarkerne fra igår. På vejen hjem så Lisbeth en **Gartered Trogon**, som sad på ledningen over vejen.

Vi blev også lige mindet om at der snart er jul.

Det gør de en del af herovre. Her er pyntet mange steder.

Lørdag var det tid til at sige farvel til *Cerro Lodge*. Vi fik -15% ved udchecking, flinke folk. Turen gik så nordpå. Den Centralamerikanske Highway, her nord for San José hedder den CR1, var i dårligere stand end kystvejen, som vi kom fra.

Det første stykke op mod Monteverde var fint. Vi stoppede for kaffe hos Cafe El Sol, hvor asfaltvejen stopper. Her var **Manteled Howler Monkey**. Det sidste stykke op er grusvej. Vi var blevet fortalt alle mulige skrækhistorier om denne vej. Den var nu ikke så slem. Med diverse udsigts-fotopauser tog det en god time at køre de 22 km.

Det er nogle flotte udsigter, men alligevel lidt deprimerende, for disse bakker burde jo være dækket af regnskov. Heldigvis har man nu stoppet fældningen.

Det var kun omkring middag, da vi fandt vores hotel, *Casa del Toro*. Værelset var en lille lejlighed med køkken så vi selv kunne lave lidt mad og kaffe. Fra alle værelser var der en flot udsigt helt ud til Golf of Nicoya.

Vi gik i gang med at vaske tøj og spise lidt frokost.

Så gik vi op ad vejen til *Curi-Cancha* for at se hvad det var for noget. Randall havde anbefalet dette sted. Vi fik aftalt en guided tur til søndag morgen.

Ved vejen op til *Curi-Cancha* ligger *The Cheese Factory*. De laver også is. Vi købte ost og yoghurt. Og så måtte vi naturligvis også smage isen. Den var god. To store kugle i en lille vaffel. Der sad vi så med store is, 26°C og lyttede til julesange i et julepyntet lokale. En underlig oplevelse.

Vi gik ind i *Coffee Center* og smagte på kaffe. Endte med at købe et par poser. I træet udenfor sad **Elegant Euphonia** og **Golden-Browed Chlorophonia** og spiste bær.

Nu skulle vi en tur i supermarkedet for at købe lidt ind. Udvalget var ikke overvældende.

Vi købte en pizza på vejen hjem og varmede den i microbølgeovnen.

Efter en nat med megen blæst, iklædte vi os regntøjet og kørte op til *Curi-Cancha*. Jesper kom ind til seniorpris (\$10) og da manden i receptionen ikke ville gøre forskel, slap Lisbeth med det samme. Vi mødtes med vores guide Adrian Arroyo.

Det blæste stadig kraftig og der kom nogle byger, men trods dette blev det en fin formiddag. Han lagde ud med at vise os nogle smukke **Black-Breasted Wood-Quail** efterfulgt af **Orange-Breasted Trogon**, **Masked Tityra** og **Squirrel Cuckoo** blandt meget andet.

En ny biotop betyder nye hummers og et besøg ved feederne i deres Hummingbird Garden gav nogle nye arter til listen. **Purple-Throated Mountain-Gem**, **Steely-Vented Hummingbird**, **Green-Crowned Brilliant** og **Coppery-Headed Emerald**.

Og så mestrede Adrian også en anden disciplin: Baglæns spring fra samlet afsæt med et spotting scope på nakken. Vi hørte en masse larm fra **Brown Jays**, da der pludselig lød et ordentligt SMAK og en slange landende tungt på jorden foran ham. Det var en **Side-Stribed-Palm-Pit-Viper**. Den lever normalt i træerne, men var måske kommet ud på en for tynd gren og var så faldet ned. Det er en lille giftig sag, som straks blev meldt ud til de andre guider, så flere kunne få fornøjelsen af den. Den begyndte stille og roligt at arbejde sig opad igen.

Vi ville også rigtig gerne se **Blue-Crowned Motmot**.

Mens vi ventede på den kom **Orange-Breasted Trogon** forbi igen.

Det lykkedes også at finde hele to Motmots. Adrian kunne også fotografere gennem scopet, så Lisbeth fik fine billeder på sin telefon.

Tak til Adrian Arroyo for en fin formiddag, trods de lidt svære vejrforhold.

Vi måtte også lige kigge oppe ved *Monteverde Cloud Forest Reserve*. Deroppe ligger *Hummingbird Café* med mange feeders. Her så vi de samme arter som nede i *Curi-Cancha* plus **Green Hermit** ("Den er vist nok dyr!" sagde Lisbeth).

Det var lidt mørkt at fotografere ind i vegetationen., men med lidt tålmodighed lykkedes det alligevel.

Vi handlede lidt i butikken ved Cloud Forest reserve inden vi kørte ned igen.

På tilbagevejen kom vi atter til isfabrikken. Der kan man ikke køre forbi!

Foruden *Curi-Cancha* havde Randall anbefalet to andre steder i Monteverde, nemlig *Hidden Valley* og *Ecological Sanctuary*. Adrian mente, at sidstnævnte var bedst, så vi kørte derud og kiggede, men syntes ikke at vi havde tid nok inden de lukkede, så dem tager vi i morgen tidlig.

Og så lykkedes det at finde Super Compro, det største supermarked i området. Det ligger i nabobyen Santa Elena, som ligger bare 2 km. væk. Deres udvalg er klart områdets bedste. Vi købte dejlige modne avokadoer, tomater og lidt andet til aftensmad, inden vi kørte hjem og sad lidt på altanen. Solen skinnede oppefra og de våde tågeskyer kom drivende nedefra. Dejlig afslappende eftermiddag med lidt opsamling og mental fordøjelse af de mange indtryk.

På den sidste dag i november pakkede vi bilen efter morgenmaden. Vi afregnede for værelset og kørte så ud til *Ecological Sanctuary*.

Cruisede et par timer mellem de forskellige stier. Der var ikke så mange fugle. Vi fandt dog **White-Eared Ground-Sparrow**. Det var også svært at høre noget på grund af nogle larmende højfrekvente insekter. Vi følte det som om vi gik midt i en orkesterprøve for vinkelslibere.

Så var det farvel til *Monteverde*. GPS's ville sende os på en rundtur i bjergene. Vi ignorerede den og tog grusvejen ned igen. Stoppedes igen ved den flinke mand i Restaurant El Sol for kaffe, som denne gang var et stort krus til samme pris, og valgte derfra den direkte vej ned til hovedvejen. Det var så lige 15 km. mere på grusvej. Efterrationaliseringen siger, at vi nok skulle have fulgt GPS'en.

Det var en behagelig følelse atter at køre på CR1. Her var ikke meget trafik, men der skal bare en enkelt bakke og en lastbil til at stoppe det hele.

De er langt fremme med at udbygge vejen til motorvej nordpå fra Canas og op mod Liberia. Det skal nok blive godt.

Tankede i Bagaces og kørte så ud mod Palo Verde National Park.

Der sad **Scissor-Tailed Flycatcher** på ledningerne.

Herude er det landbrugsland med kvæg, græsmarker og engområder.

Mange **Woodstork** og en del **Roseate Spoonbill**.

Ved gaten betalte vi \$48 for at blive lukket ind i et par dage, inden vi fortsatte 7 km. til OTS-stationen. *Organisation for Tropical Studies* driver tre forskningsstationer i Costa Rica og Palo Verde er en af dem. Her er nogle hold med studerende, som laver projekter med biologi og miljø.

Vi checkede ind og fik tildelt et rum, som var noget mere beskedent end de tidligere steder vi har boet.

Så gik vi på opdagelse på deres boardwalk ud i vådområdet.

Northern Jacana er meget talrig her. Den er flot i det lave aftenlys.

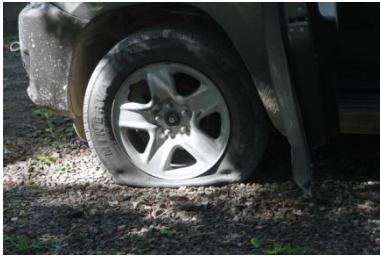

Vi var på full board her, så det var bare at kaste sig over buffet'en i spisesalen sammen med de studerende og personalet.

Derefter gik vi lidt ned ad vejen med vores lommelygte. Da vi havde set en stor edderkop, en skolopender samt en skorpion på 10 cm, syntes vi at det var nok og gik hjem i seng under myggenettet.

Nu var det blevet 1. december og vækkeuret var en **Manteled Howler Monkey** lige uden for vinduet.

Efter et koldt bad tog vi hul på en begivenhedsrig formiddag.

Inden morgenmaden kiggede vi os lidt omkring og da vi kom tilbage, opdagede Lisbeth, at vores venstre fordæk havde foretaget en total udånding. Det må vi se at få fixet, men først skulle vi have nogle ris og bønner.

Kl. 8 mødtes vi med *Davinia*. Hun arbejder på en PhD om krokodiller og er desuden guide. Hun var inkluderet i vores ophold (altså bare for en guided tour!). Hun sagde, at den ville vare et par timer.

Først kiggede vi på vådområdet overfor OTS. Inde i kvægfolden stod en **Double-Stribed Thick-Knee** og langs ude på hegnspælene fandt hun en **Snail Kite**. God begyndelse.

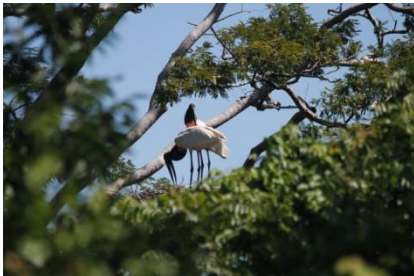
Så gik vi tilbage og Salomon, som er ansat på stationen, hjalp med at få skiftet hjulet. Det var en stor bolt, som var kørt op i dækket og var skyld i punkteringen.

Så kørte vi ud mod *Catalina*, med nogle stop hvor Davinia gavmild delte ud af sin store viden om naturen i området.

Så sagde hun pludselig STOP. Kig i træet langt borte.

Vi kunne ikke rigtigt komme højt nok op.

Det var der dog råd for: Bilen blev til et fugletårn, vi kravlede op på taget.

og så **Jabiru** rigtigt flot ved reden.

Vi stoppede mange steder og gik langs vejen, men hun fortalte om parken.

Hun skulle også samle nogle planter til stationens herbarium og pludselig var klokken mange. På vej tilbage kom en lille myresluger, **Tamandua**, gående i hjulsporet imod os inden den forsvandt ind i vegetationen. Vi nåede lige hjem i tide til frokost. Vi spurgte om vi skulle betale for den stærkt forlængede tur, men nej, det var med i opholdet.

Det krævede lidt afslapning bagefter inden vi kørte ned til floden. De 36°C følte ikke så slemme i den behagelige vind. Så en **Black-Bellied Whistling Duck** samt en flot **Svalehale** og en **Skimmer-guldsmed**. Kørte så langsomt tilbage. Med et stop hos Jacana'erne på boardwalken.

Der blev tid til et dejligt koldt bad og en øl inden middagen. I aften var der også dessert: Karameliseret ananas med is.

Efter middagen var det helt sort nat, så vi måtte lige en lille tur ud med lygten. Det lykkedes at finde endnu en skorpion. Og denne gang var kameraet med.

Vi blev vækket kl. 5 af **Manteled Howler Monkey**. Det var lidt tidligere end vi havde bestilt, så vi lå lidt længere.

På vej til morgenmaden så vi at vores hjul lå ved bilen. Flot klaret, at han kunne lappe det.

Der var tid en sidste tur. Den gik ad *Sendero Roja (Den Røde Sti)*.

Fra klippen for enden af stien var der en flot udsigt over vådområdet på den ene side og til bjergene på den anden.

Lidt over 9 drog vi afsted med en box-lunch. De siger, at det tager en time at køre til Bacages og hovedvejen. Vi brugte to. Stoppede for **Roadside Hawk, Woodstork, Crested Caracara** og **Scissor-Tailed Flycatcher**.

På den nye vej gik det hurtigt at køre de godt 20 km. til Canas. Vej 142 op mod Tilarán var også fin.

Snart kunne vi kigge ud over *Laguna Arenal*.

Den skulle vi næsten rundt om, på en mindre udgave af vej 142 med MANGE sving. På vejen stoppede vi og spiste den medbragte mad.

Vores mål var *Arenal Observatory Lodge*.

På dæmningen stoppede vi ligesom mange andre for at tage et billede af vulkanen, men i modsætning til de fleste holdt vi ikke i vejen for trafikken.

Vejen op til lodgen var dårligere end den berygtede Monteverde-vej. Kun det sidste stykke fra gaten var OK. Vi var alligevel fremme ved 14-tiden og vores værelse var ikke klar. Det gjorde nu ikke noget, for vi satte os på terrassen og kiggede på feederne.

Det var ikke kedeligt. **Montezuma Oropendula, Red-Legged Honeycreeper, Golden-Hooded Tanager, Great Curassow** og en familie **Coati**, Næsebjørn, kom forbi. Blandt meget andet.

I den julepyntede restaurant med tjenere iført nissehuer satte vi os længst væk fra det blinkede juletræ. Fin tre-retters middag og et glas vin.

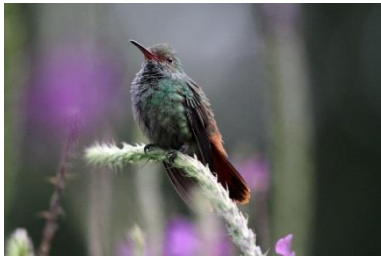
Før uret ringede kl. 5, blev vi vækket af, - nej ikke en monkey, med derimod en højroset Yankie. Lidt birding før morgenmaden gav bl.a. **Coppery-Headed Hummingbird**. De har en fin morgenmadsbuffét. Man kommer let til at spise for meget, når man egentlig er mæt, men lige skal fylde efter med pancakes + ahornsirup.

Lodgen tilbyder hver morgen en guidet tur med start kl. 8.30. Vi mødte op ved receptionen, men efter at have set de øvrige fremmødte blev vi hurtigt enige om at det nok ikke var noget for os. I stedet begav vi os ud på River Trail. Den var stejl! Mødte et tysk par, som havde set en slange. Så heldige var vi ikke. Turen ned til floden og op igen gav ikke rigtigt noget ud over en spændende oplevelse.

Derefter gik vi over hængebroen mod pool-området og Museet. Her gik vi ud ad Saino Trail. Noget larm lidt væk viste sig at være **Collared Aracari**. Vi spillede lyden og straks kom 4 stk. hen for at se hvad det nu var for noget. Videre rundt ad La Hormiga Trail. Kom forbi Frog Pond, men så ingen frøer.

Stien bragte os hen til Spa'en. Ved de blåblomstrende buske var der gang i hummerne. **Rufous-Tailed** -, og **Scaly-Breasted Hummingbird**, **Green Thorntail** og **Blue-Throated Goldentail**.

En **Chestnut-Sided Warbler** vimsede også rundt inde i buskene.

Så ville Lisbeth i poolen. Vi startede i den opvarmede jacuzzi. Her befandt der sig allerede et par voluminøse amerikanske damer. Lisbeth faldt i snak med dem. De så også på fugle og havde aftalt en guided tur til næste morgen/formiddag. Der kunne vi da bare komme med. Det ville vi gerne. Poolen var kold, så det blev kun til et kort dyp.

Vi gik tilbage til restauranten og spiste burgere, mens vi kiggede på **House Wren** og **Violet-Headed Hummingbird** gennem vinduet.

Sidst på eftermiddagen gik vi på opdagelse på nogle af de andre stier. På grund af tiden afstod vi fra at gå ud til vandfaldet. I stedet gik vi tilbage til Happy-Hour i baren. Der blev sendt digitalt postkort, mens vi nød et par Margarita'er.

Fredag morgen, den 4. december mødtes vi med Elena og Erika kl 6. Kort efter kom vores guide Bernado.

Vi startede på terrassen lige ved restauranten og så hun og han af **Great Currasow**.

Så gik vi over hængebroen. Her var der gang i **Tanagerne**, **Emerald** - og **Bay-Headed** -, samt **Common Tody Flycatcher**. Efter dette gik vi tilbage for at spise morgenmad.

Derefter tog vi bilen og kørte ned ad vejen til La Casona. **Long-Tailed Tyrant**, **Chestnut-Mandible Toucan**, **Southern- Rough-Winged Swallow**, **White-Wented Euphonia** og silende regn. Vi var virkelig kommet væk fra Pacific Slope og tættere på Caribbean - med de heftige regnbyger.

Fortsatte så ned til indgangen til Arenal Volcano National Park, for at kigge efter **White-Throated Magpie-Jay**. De var der og moppedede en **Roadside Hawk**. Noget atypisk kom **Southern Lapwing** også forbi.

Derefter kørte vi ad vejen mod Ranger-stationen. Så begge **Toucans**. Arbejdede os fremad med at køre lidt og gå lidt. Regnbygerne kom og gik. Regntøj på – regntøj af – på igen. Et sted fulgte vi op på en **White-Fronted Nunbird** og gik op ad en bakke på en sti vinkelret på vejen. Det skulle vise sig at være en god ide, for derinde var der mange spændende fugle. **Yellow-Billed Cacique, Gartered Trogon, Black-Cheeked-** og **Rufous-Winged Woodpecker**. Og pludselig sad den der så bare: **Broadbilled Motmot**. Det lever altså et diskret liv, de Motmot'er.

Vi havde snakket om at Bernado ikke var den mest sikre og entusiastiske guide vi havde haft. Han fortalte da også, at han var mere generel naturguide og ikke speciel fugleguide. Alligevel havde vi set mange fugle i hans selskab, og det skulle blive endnu bedre. Han bad Lisbeth spille noget lyd fra fugle-app'en, og der blev svaret inde fra bevoksningen. Snart kunne vi se **Rufous-Tailed Jacamar**.

Afslutningsnummeret fandt sted nede ved dæmningen og var en **Great Potoo**, som sad ubevægelig, men fin synlig. På vejen tilbage til lodgen stod regnen ned i stænger. Vi stoppede for en **Grey Hawk**. På bagsædet var der god gang i snakken.

Ved 13-tiden var vi tilbage og tog afsked med Bernado. Sådant en formiddag kostede \$70. De var blevet trukket på Erika's kreditkort, så vi aftalte at hun fik \$30 af os og så gav vi Bernado \$10 tip.

Vi slappede lidt af på altanen inden vi spiste nachos til sen frokost. Så gik vi ud til Waterfall og videre rundt over hængebroen, gennem farm-området og tilbage. Fulgte op på noget puslen i underskoven og det gav bonus. **Spottet Antbird** og **Streak-Crowned Ant-Vireo**. Tilbage i haven kiggede vi ind på Museet.

Nu var klokken tæt på 17 og det ville snart blive mørkt. Vi gik ned til Frog Pond på La Homiga Trail.

Der var gevinst: To flotte frøer.

Nåede tilbage til Happy Hour i baren, så vi kunne fejre dem.

Det havde regnet virkeligt kraftigt det meste af natten til lørdag. Og strømmen havde været afbrudt. Vi sov lidt længe, pakkede, spiste morgenmad og checkede ud. Kl. 08.45 var det farvel til *Obeservatory Lodge*, mens det stadig regnede.

I La Fortuna var regnen hørt op. Vi tankede benzin og fortsatte ad udmærkede veje og gennem et par byer op til *OTS La Selva* ved Puerto Viejo.

Stoppede undervejs for at drikke kaffe og handle lidt.

På *OTS La Selva* blev vi modtaget af Henry i receptionen. Han var meget omstændelig, mens han forklarede om stedet og deres turtilbud. Vi tænkte bare på at slippe fra ham i tide til at nå frokosten. Det lykkedes heldigvis.

Vi skulle køre rundt om området for at læsse bagagen af i vores hus. Lidt skrabet som i Palo Verde, men fint funktionelt.

Derefter gik vi tilbage til receptions- og spiseområdet. Så og hørte **White-Collared Manakin** på vejen.

Fortsatte op på hængebroen, hvor vi så **Black-Capped Tityra** og **Green Kingfisher**. Ved forskningscenteret så vi **Slaty-Tailed Trogon** fange og fortære et stort insekt. Gik lidt ind i skoven, men vendte om for ikke at blive fanget af mørket. Gik ad vejen tilbage til huset. Tog bilen da vi skulle til middag.

Nu var det søndag, den 6. december. Regnen havde høvlet ned hele natten og det regnede stadig da vi kørte til morgenmad. Lidt stille weekend-stemning på centeret.

Kl. 8 mødtes vi med 4 andre gæster og Rodolfo, "FoFo", som skulle lede den guidede tur, som er inkluderet i opholdet.

Vi fik lidt information om stedet og gik så en tur i vekslende regnintensitet.

Rufous-Tailed Jacamar, Swainsons Thrush, Black-Faced Grosbeak, Black-Breasted Wren. "Two-Faced Butterfly".

Over broen og **Buff-Rumped Warbler, Hook-Billed** – og **Grey-Headed Kite**.

Han fandt også nogle **Blue-Jeans Frog** samt hele to **Eyelash Viper** og en lille **Fer-de-Lance**.

Vi sagde tak til "FoFo" efter godt tre spændende timer.

Mens vi ventede på frokost ankom Randall sammen med to amerikanske klienter.

Da vi havde spist, blev vi hængende lidt inden vi kørte hjem til en hårdt tiltrængt lur.

Lidt over 15 kørte vi tilbage for at købe is i receptionen.

Der kom en kæmpeskylle. Det udnyttede en **Rufous-Tailed Hummingbird** til at bade.

Der dukkede hele tiden noget op i træerne rundt omkring. **Chestnut-Sided Warbler, Cinnamon Becard, Paltry Tyranulet**, bl.a.

Kørte hjem da vi havde spist. I skæret fra billygterne så vi **Common Paraque** og **Short-Tailed Nighthawk**. Ved huset gav **Common Paraque** lige en flot opvisning.

Mandag morgen havde vi planlagt at gå gennem skoven til morgenmad, men regnen fik os til at tage bilen.

Tilbage igen for at pakke sammen og så igen over til receptionen for sidste gang for at checke ud.

Så gik turen videre ad vej 4. Det er landbrugsland med ananasmarker og tættere befolkning.

Desuden en række ucharmerende byer med diverse industri/håndværk ud mod vejen. Efter Siquirres gik det op og ned i bjergene. Det var svært at finde et sted at stoppe.

Rundt om en top med nogle radiomaster kunne vi lige finde plads til bilen. Her kunne vi tage et billede ud over dalen.

Nogle gribe svævede op over kanten. En af dem var anderledes – så større ud. Det var den også. Den svævede et par omgange over os inden den forsvandt ud i horisonten. **King Vulture**. Det var en bonus. Den havde vi ikke troet, at vi skulle få at se.

Kaffe-abstineserne var begyndt at melde sig. Nogle steder blev checket og forkastet, da de så lidt for suspekter ud. Da vi var nået helt frem til Tuis, blev vi enige om at glemme kaffen og køre til vores næste hotel, *Rancho Naturalista*. Måske kunne vi så få frokost dér.

Ved 11-tiden kravlede vi op ad den dårlige vej til *Rancho Naturalista*. Vi blev budt velkommen af Megan, administratoren samt nogle af guiderne. Vores værelse var klar og der blev serveret kaffe på terrassen.

Vi havde direkte udgang til terrassen fra vores værelse.

Efter frokost blev der kigget på hummere.

Nyt sted,
nye arter.

Vi gik også en tur i skoven. Kl. 15 gik vi ud hen til pools, som er en samling små bassiner i et lille vandløb i skoven. Her kommer kolibrier hver eftermiddag for at bade efter en lang dag, hvor de er blevet syltet ind i pollen og nektar.

Det er rigtig sjovt at sidde og iagttage hvordan de dypper sig op til 15-20 gange.

Da vi bestilte havde de kun plads til os for to overnatninger, men Lisbeth var helt betaget af stedet og spurgte om det var muligt at få en 3. overnatning. Det kunne godt lade sig gøre. Måske blev vi nødt til at skifte værelse. Det var OK.

Efter middagen gik vi en nat i skoven med Megan. Mange forskellige creepy-crawlies blev afsløret i lygternes skær. Der hænger nogle feeders ude i skoven. Disse bliver ikke taget ind om natten. Vi gik derud og slukkede lygterne. Så kunne man fornemme at noget fløj rundt omkring os. Når vi tændte lygterne kunne vi få et kort glimt af nogle flagermus, som kom og drak sukkervandet i feederne.

På *Rancho* har de også en insektlokke, en skarp lampe og et klæde under et tag. Der kommer fuglene om morgenen for et nemt måltid af de insekter, som har ladet sig lokke i løbet af natten. **Red-Throated Ant-Tanager, White-Breasted Wood Wren, Plain-Brown Woodcreeper** og **Buff-Throated Foliage Gleaner** (hvilke navne!)

Efter en gang ris og bønner sad vi med det sidste af morgenkaffen da Harry, en af guiderne, kom og sagde, at vi skulle komme med nu.

Et kort stykke ude af stien kunne han så vise 2 stk. **Mottled Owl**.

Så gik vi en tur på *Rancho's* område for at lære området at kende. Meget spændende. Var en tur oppe i kvægfalten, hvor blandede flokke af småfugle holder til.

På vejen tilbage lykkedes at finde hele to **Motmots, Rufous-** og **Blue-Crowned-**

Om eftermiddagen kiggede vi på hummerne ved huset og det lykkedes at få det første kig på "stedets" hummer: **Snowcap**. Den holdt til i buskene på skråningen foran huset og vi så den ikke på feederne. Bagefter gik vi ud til "bade-showet" ved pools. Det var bedre den første aften, men en flot **Kentucky Warbler** kom også forbi for et aftenbad. Det

begyndte derefter at regne, så ingen nataktivitet. Aftalte en morgen-/formiddagstur med Harry, for vi havde stadig en fugl på ønskelisten, som han skulle hjælpe os med at finde.

Onsdag morgen ringede uret kl. 04.45. En meget let morgenmad var bestilt til 05.15 og et kvarter senere kørte vi fra Rancho. Nede på den store vej drejede vi til venstre og kørte langs floden mod La Mina. Stoppede undervejs og Harry var virkelig skrap til at identificere og lokalisere en masse småfugle.

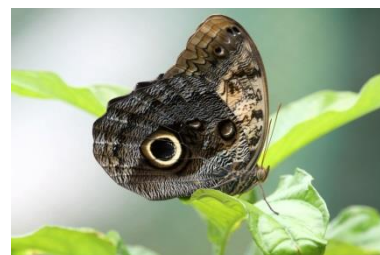
Vi stillede så bilen og fortsatte til fods. Efter kort tid gik den så nede mellem stenene i floden. **Sunbittern**. De er virkelig tilpasset et diskret liv med den perfekte camouflagede og rolige bevægelser. Men når den folder vingerne ud afsløres et imponerende mønster. Vi så to og de var også kort oppe og flyve.

Lidt længere fremme fandt Harry en **Laughing Falcon**. Lisbeth fotograferede den gennem scopet. Der var nok at se på: **Boat-Billed Flycatcher**, **Mourning Warbler** plus **Red-Eyed Vireo** og **Yellow-Bellied Elenia**.

Så kom vi ud, hvor vejen var oversvømmet. Da vi vendte om var der endnu en **Sunbittern** og en **Green Kingfisher**.

Vi havde også aftalt at besøge et sted, hvor vi kunne se orkideer og sommerfugle. Da vi var lidt tidligt på den stoppede vi for at se om nogle fugle skulle dukke op. Det gav **Barred Ant-Shrike**, både han og hun, samt **White-Tipped Dove**.

Harry havde haft travlt på telefonen og så dukkede Karla op. Vist en lille veninde. Om hun måtte komme med os op til orkide- og sommerfuglestedet? Ja, naturligvis.

Det var også et besøg værd. Stedet var grundlagt af en mand som på grund af en ulykke ikke længere kunne arbejde i sukkerindustrien. Vi fik set nogle fascinerende orkideer, nogle ganske små og alle lokale for Costa Rica. Derefter kiggede vi på sommerfuglepupper og nogle nyklækkede eksemplarer af den store **Morpho**. Så gik vi ind i en del af haven, som var under net. Her var et væld af farvestrålende sommerfugle. Vi betalte med glæde de 10.000 Colones som besøget kostede. Jeg foreslog Harry at man skulle lave lidt information af dette sted for at lokke nogle flere besøgende til. Eventuelt lave en tur fra Rancho.

Tiden var næsten løbet fra os, så vi skyndte os hjem til en forsinket frokost. Heldigvis havde en ny gæst også ringet og meddelt at han var forsinket.

Vi havde fået lov til at beholde vores værelse og eftermiddagen gik med at slappe af på terrassen for at få tre ugers oplevelserne til at sætte sig.

En sidste tur ud til pools og hummerne samt **Wood Thrush**.

Der var ankommet et selskab med ældre amerikanere til middagen. Det gav noget mere støj ved sengetid.

Torsdag morgen blev vi vækket af amerikanerne ved siden af. De begyndte vist at kommunikere inden de havde høreapparaterne sat i.

De "sædvanlige" arter ved insektlokkeren plus **Golden-Crowned Warbler**.

Vi havde pakket, så efter morgenmaden afregnede vi med Megan. \$318 for den ekstra overnatning plus det løse. Så kørte vi ind mod Turrialba. Kort inden byen ligger *C.A.T.I.E.* (Center for Tropical Agricultural Research and Education).

Vi gik en tur i den botaniske have og kørte så til søen. Her var **Northern Jacana**, **Purple Gallinule**, en koloni **Cattle Egret** og så opdagede Lisbeth **Boat-Billed Heron** inde under Kohejrene.

Den sad meget flottere end dem vi så ved Tarcoles River for snart længe siden. Og da vi fik kigge rigtigt efter var der flere. Faktisk endte vi med hele 7 stk. Det kan man da kalde en værdig afslutning på fugleaktiviteterne. Vi spiste lidt af frokostpakken, som Rancho havde givet os med.

Da vi forlod C.A.T.I.E. kom vagten ud, gav hånd og sagde tak for besøget. Det har vi aldrig oplevet før. Nu satte vi så kursen mod *San José*.

Vej 10 går gennem Turrialba og snor sig videre gennem sukkermarkerne mod *Cartago*, hvor den møder den Centralamerikanske Hovedvej (CR2). I *Cartago* genkendte vi den *Walmart*, som vi havde besøgt på vejen til *Savegre* for snart længe siden. Så vidste vi hvad der ventede os: En tur gennem byen med smalle gader, mange biler og sparsomme færdselsregler. Der var også et par steder, hvor der manglede brønddæksler ude på kørebanen.

Da vi nærmede os hovedstaden blev trafikken tættere og flere gange når vejen gik fra tre til to baner p.g.a. en bro, holdt vi stille, så vi kunne studere affaldet langs vejen. Vist et generelt 3. Verdens-by problem. Med 28°C udenfor var vi glade for bilens aircon. Med god hjælp fra Lisbeth i samarbejde i GPS'en lykkedes det os at komme gennem byen og ud til *Alajuela*, hvor lufthavnen ligger. Da vi drejede fra motorvejen kunne vi se *Courtyard by Marriott*, vores sidste hotel i Costa Rica. Med lidt forviklinger fik vi et værelse og tømt bilen.

Så kørte vi de få hundrede meter hen til *Europcar* for at aflevere bilen. Der var mange mennesker. Ved at vifte lidt med lejepapirerne og nøgle fik vi signaleret at vi bare ville returnere bilen, og relativt hurtigt blev vi betjent. En hurtig inspektion af bilen resulterede i et "All OK" på papiret. Dejligt.

Lisbeth talte med en dansk familie som lige havde fået deres bil efter den obligatoriske ventetid på to timer, og nu skulle begynde deres Costa Rica-eventyr.

I samme center, som *Europcar* lå der også en tøjbutik. Et hurtigt besøg fik Lisbeth til at afblæse alle yderligere shoppingønsker. Det var simpelthen tæskedyrt.

I stedet gik vi over i *Walmart* og købte en flaske *Flor de Cana* til at tage med hjem. Nogle majs-tortillachips, øl og cola fandt også vej ned i kurven. Sidstnævnte som supplement til resten af vores frokostpakke. Vi nåede at komme tilbage inden eftermiddagens tropiske regnbyge begyndte.

Oppe på værelset var Lisbeth ved at kommentere det manglende indhold i minibaren, da der kom en lyd fra den elektroniske dørlås og døren gik op. Udenfor stod en nydelig dame med sin bagage. Hun så lige så forbavset ud som Lisbeth, inden hun gik tilbage til elevatoren.

Et stykke tid efter ringede telefonen og en dame fra receptionen undskyldte mange gange episoden. Derefter gik det yderligere en halv times tid. Så bankede det på døren. Udenfor stod en receptionist med et ostefad, en lille flaske champagne og to glas. Undskyld endnu en gang.

Lidt mætte af osten gik vi ned i restauranten for at få lidt aftensmad. Ved indcheckning havde vi fået en \$15 voucher. Den skulle naturligvis bruges. Dejligt med et glas rødvin. Det første i mange dage.

Traditionen tro vågnede vi tidligt fredag morgen. Der var rigeligt tid til at "gasse" lidt.

God tid til morgenmaden, som Lisbeth var ved at få galt i halsen, da hun fik øje på LFL (Ladies Football League) på storskærmen. Kort fortalt er det en samling yngre damer iført hjelme, skulderbeskyttelse og ikke ret meget andet, som med en totalt mangel på boldøje kaster sig over hinanden i noget, som ligner en parodi på amerikansk football.

I Costa Rica skal man betale et Departure Fee for at blive sluppet ud af landet. Det er på \$29 pr. person. Ved udcheckning fra hotellet, spurgte vi om dette Fee kunne betales hos dem eller om det skulle gøres i lufthavnen. De spurgte hvem vi skulle flyve med. Vi skulle til Panama City med *Avianca*. Vi fik så at vide at med *Avianca* ville afgiften sandsynligvis allerede være inkluderet i billetten. Dejligt. Det er da også nemmere end at skulle opkræve individuelt fra alle passagerer. De \$60 som vi havde gemt var hermed frigivet.

I lufthavnen gik det glat. Kapaciteten var helt klart meget større end presset denne morgen. Folkene i Security fik det til at glide med hvad man kan kalde afslappet venlig autoritet.

I butikken købte vi kaffe og chokolade. Det udløste en voucher med 20% rabat på yderligere indkøb. Der røg så de sidste Colones.

Med endnu en pose, kunne vi vente på at komme ombord hos *Avianca*.

Flyveturen ned til Panama City tager kun en times tid. Kabinpersonalet måtte virkelig løbe hurtigt for at nå serveringen.

Ved indflyvning over mangroven så vi en **Sule** ovenfra.

Lufthavnen i Panama City er større en den i San José og mere slidt.

Hos *Tommy* havde de *Black Sale*, det betød 30 – 50% off. Vi fik skruet hinanden op og købte lidt, som vi er overbeviste om, at vi på et tidspunkt vil få brug for.

5 timer, lidt mad, kaffe og noget boardingkaos senere kunne vi sætte os tilrette i et lettere bedaget Airbus-fly fra *Iberia*, som skulle bringe os til Madrid.

Der var en del turbulens i starten så middagen blev lidt forsinket, inden vi endelig kunne sætte os til at sove.

Iberia benytter Terminal 4 i Madrid. Vi fik vores bagage og tog bussen over til Terminal 1. Efter en kop kaffe kunne vi checke ind hos *Norwegian*, som i et halvtomt fly transporterede os det sidste stykke til København, lidt trætte og en masse oplevelser rigere.

----- oooOOooo -----

